

Резюме

Бондар І. В. Кодекс поведінки адвокатів: роль та вплив на професію.

У статті висвітлюються особливості кодексу поведінки адвокатів. Розкриваються роль, значення кодексу поведінки адвокатів та його вплив на адвокатську професію. Визначаються міжнародні стандарти щодо змісту кодексу поведінки та відповідність цим стандартам Правил адвокатської етики України. Акцентується увага на взаємозв'язку між дотримання кодексу поведінки адвокатами та підвищенням довіри суспільства до інституту адвокатури.

Ключові слова: адвокат, адвокатська етика, кодекс поведінки адвокатів, міжнародні стандарти, правила адвокатської етики, принципи адвокатської етики.

Резюме

Бондарь И. В. Кодекс поведения адвокатов: роль и влияние на профессию.

В статье исследуются особенности кодекса поведения адвокатов. Раскрываются роль, значение кодекса поведения адвокатов и его влияние на адвокатскую профессию. Определяются международные стандарты содержания кодекса поведения и соответствие этим стандартам Правил адвокатской этики Украины. Акцентируется внимание на взаимосвязи между соблюдением кодекса поведения адвокатами и возрастанием доверия общества к институту адвокатуры.

Ключевые слова: адвокат, адвокатская этика, кодекс поведения адвокатов, международные стандарты, правила адвокатской этики, принципы адвокатской этики.

Summary

Bondar I. Behavior code of lawyers: the role and influence on the profession.

The article reports the peculiarities of the behavior code of lawyers. The role, importance of the behavior code of lawyers and its influence on the lawyer profession is shown in it. The international standards to the code of behavior and regularity the standards of the Ukraine Lawyer Rules of Morality are become clear. The attention is accented on the interconnection between the following of the behavior code by the lawyers and increase of public confidence in the institute of advocacy.

Key words: advocate, law morals, behavior code of lawyers, international standards, rules of law morality, principles of law morality.

УДК 346.92

І. О. ВІХРОВА

Ірина Олександрівна Віхрова, кандидат юридичних наук, доцент Міжрегіональної Академії управління персоналом

АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКІ САНКЦІЇ ЯК ЗАХОДИ ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Згідно зі ст. 216 Господарського кодексу (далі – ГК) України учасники господарських відносин несуть господарсько-правову відповідальність за правопорушення у сфері господарювання шляхом застосування до порушників господарських санкцій, що повинно гарантувати захист прав і законних інтересів громадян, організацій та держави і забезпечувати правопорядок у сфері господарювання. Відповідальність у господарських відносинах об'єктивно впливає із суспільного розподілу праці і необхідності організації та узгодження діяльності окремих суб'єктів єдиного процесу суспільного виробництва, розподілу, обміну й споживання. Ця відповідальність виступає важливим засобом утвердження суспільного господарського порядку в економіці, зміцнення правових засад господарювання і підвищення на цій основі ефективності суспільного виробництва. Дослідження господарсько-правової відповідальності (санкцій) виступає як одне з важливих наукових і практичних завдань.

Сказане повною мірою стосується й адміністративно-господарських санкцій – заходів організаційно-правового або майнового характеру, спрямованих на припинення порушення встановлених законодавчими актами правил здійснення господарської діяльності та ліквідацію його наслідків, які згідно зі ст. 238 ГК України можуть бути застосовані до суб'єктів господарювання уповноваженими органами державної влади або органами місцевого самоврядування.

Поняття адміністративно-господарських санкцій вперше введено в теорію і практику правового регулювання господарської діяльності з прийняттям ГК України, але застосовуються вказані санкції вже давно під іншими назвами, зокрема як «фінансові» або «економічні» санкції. Глава 27 ГК України узагальнює та впорядковує адміністративно-господарські санкції, встановлює основні їх види, уніфікує умови, порядок і строки застосування, тобто зводить ці санкції в єдиний інструмент державного впливу на економіку¹. Включення зазначених санкцій до ГК України обумовило увагу до них у наукових правових дослідженнях².

Проте і нині у спеціальній літературі тривають гострі дискусії щодо адміністративно-господарських санкцій, зокрема щодо їхньої юридичної природи³.

Метою цієї статті є надання додаткової аргументації на підтвердження господарсько-правової природи адміністративно-господарських санкцій, аналіз названих санкцій як заходів господарсько-правової відповідальності, обґрунтування пропозицій щодо їх вдосконалення.

Основні характерні, специфічні риси адміністративно-господарських санкцій, що виражають їх сутність і відрізняють від інших господарських санкцій, впливають з їхнього офіційного визначення, закріпленого у ч. 1 ст. 238 ГК України, а також інших відповідних норм закону. Такими рисами є:

1) адміністративно-господарські санкції застосовуються за порушення правил здійснення господарської діяльності, причому тих правил, які встановлені законодавчими актами, а не за порушення договірних або інших зобов'язань чи інших правил ведення господарської діяльності;

2) вказані санкції застосовуються лише до суб'єктів господарювання, до інших учасників господарських відносин вони застосовані бути не можуть;

3) зазначені санкції застосовуються уповноваженими органами державної влади або органами місцевого самоврядування, а не іншими органами чи стороною в зобов'язанні;

4) адміністративно-господарські санкції встановлюються виключно законами, а не підзаконними актами чи договором. Виключно законами визначаються й види цих санкцій, умови та порядок їх застосування.

У спеціальній літературі також зазначається публічний характер адміністративно-господарських санкцій⁴, їх роль як способу захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання і споживачів⁵, зобов'язальний характер правовідносин із застосування цих санкцій⁶.

Закріплену у ст. 238 ГК України характеристику адміністративно-господарських санкцій як заходів організаційно-правового або майнового характеру, спрямованих на припинення правопорушення суб'єкта господарювання та ліквідацію його наслідків, як уявляється, не можна вважати специфічною ознакою саме цих санкцій, оскільки така характеристика більшою або меншою мірою притаманна й іншим видам господарських санкцій, зокрема оперативно-господарським санкціям.

Слід зазначити, що науковці⁷ виділяють й інші характерні ознаки адміністративно-господарських санкцій, а саме: 1) відкритий перелік таких санкцій, встановлений ст. 239 ГК України і більш детально регламентований наступними статтями цього Кодексу та іншими законодавчими актами; 2) порядок застосування цих санкцій – здебільшого адміністративний (за рішенням органів державної влади та органів місцевого самоврядування, до компетенції яких входить контроль за дотриманням відповідних актів законодавства у сфері господарювання), а в ряді випадків – судовий; 3) спеціальні строки застосування вказаних санкцій (згідно зі ст. 250 ГК України ці санкції можуть бути застосовані протягом шести місяців з дня виявлення порушення, але не пізніше як через один рік з дня порушення, крім випадків, передбачених законом); 4) наявність встановлених законом (зокрема ст. 249 ГК України) гарантій прав суб'єктів господарювання у разі застосування до них адміністративно-господарських санкцій (право оскарження до суду рішення будь-якого органу державної влади або органу місцевого самоврядування щодо застосування цих санкцій, право на відшкодування збитків, завданих у зв'язку з неправомірним їх застосуванням). Ці ознаки достатньо повно характеризують адміністративно-господарські санкції, проте навряд чи можна віднести їх до числа основних. Вони не відображають сутність цих санкцій, а скоріше мають похідний характер і в цілому визначаються наведеними вище сутнісними ознаками, що знайшли закріплення у ч. 1 ст. 238 ГК України.

Зокрема, стосовно порядку застосування адміністративно-господарських санкцій вважається доречним зазначити, що ініціаторами прийняття рішення про їх застосування органом державної влади, органом місцевого самоврядування чи судом можуть бути й інші суб'єкти. Так, згідно із Законом України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 р. справи про недобросовісну конкуренцію можуть розглядатися і відповідні адміністративно-господарські санкції можуть застосовуватися органами Антимонопольного комітету за заявами осіб, права яких порушені діями, визначеними законом як недобросовісна конкуренція. Аналогічно згідно із Законом України від 2 грудня 2010 р. «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції» перевірки характеристик продукції (і застосування санкцій у разі виявлення відповідних підстав) здійснюються як за планами органів ринкового нагляду, так і за зверненнями споживачів продукції, органів виконавчої влади, виконавчих органів місцевих рад, правоохоронних органів, громадських організацій споживачів. Як приклад застосування адміністративно-господарської санкції у вигляді скасування державної реєстрації суб'єкта господарювання за рішенням суду з ініціативи іншого суб'єкта господарювання можна навести ухвалу господарського суду Київської області про відкриття провадження в адміністративній справі № 254/16-2006 за позовом Державного спеціалізованого підприємства (далі – ДСП) Чорнобильська АЕС до Ріпкинської районної державної адміністрації Чернігівської області про визнання недійсними рішень про державну реєстрацію юридичної особи – Підсобного сільського господарства Виробничого об'єднання ЧАЕС⁸.

Серед характерних рис адміністративно-господарських санкцій часто вказують на те, що вони застосовуються у вертикальних (організаційно-господарських) відносинах. Доречно зауважити, що при цьому може скластися помилкове враження про дію цих санкцій виключно у сфері таких відносин. Як уявляється, така характеристика потребує уточнення, оскільки вона скоріше стосується власне порядку застосування вказаних санкцій, а сфера їх дії – увесь процес організації та здійснення господарської діяльності в цілому, в органічній єдності, взаємопроникненні та взаємодії вертикальних (організаційно-господарських), горизонталь-

них (господарсько-виробничих) та внутрішньогосподарських відносин. Зокрема, застосування такої санкції, як накладення адміністративно-господарського штрафу на суб'єкта господарювання у двократному розмірі необґрунтовано одержаної суми виручки за порушення ним державної дисципліни цін, передбаченої Законом України «Про ціни і ціноутворення» від 21 червня 2012 р., стосується не тільки відносин між таким суб'єктом та відповідним органом державної інспекції з контролю за цінами, а й впливає на відносини цього суб'єкта з його контрагентами і споживачами в плані сприяння захисту їхніх інтересів при визначенні цін, а також на внутрішньогосподарські відносини суб'єкта господарювання, стимулюючи структурні підрозділи такого суб'єкта до неухильного додержання державної дисципліни цін у своїй діяльності.

Серед заходів відповідальності учасників господарських відносин адміністративно-господарські санкції відіграють важливу роль, оскільки саме ці санкції, порівняно з іншими господарськими санкціями, найбільше спрямовані на забезпечення неухильного додержання державної дисципліни, законності та господарського правопорядку, дотримання встановлених законом умов та правил здійснення господарської діяльності. Звідси в реалізації адміністративно-господарських санкцій на передній план висувається функція запобіжна, превентивна («стимулююча»). Застосування цих санкцій забезпечує запобігання господарським правопорушенням у сфері господарювання, стимулює додержання учасниками господарської діяльності норм закону. Адміністративно-господарські санкції тут виступають як форми покарання суб'єкта господарювання – потенційного правопорушника і виконують функції загальної та спеціальної превенції.

Компенсаційна (поновлювальна) функція адміністративно-господарських санкцій у сфері господарювання полягає в тому, що з суб'єкта-правопорушника при застосуванні таких санкцій майнового характеру (адміністративно-господарського штрафу, вилучення прибутку та інших подібних) стягується певна грошова сума і спрямовується в дохід відповідного бюджету, що поновлює витрати держави або територіальної громади. Стосовно санкцій переважно організаційного характеру, не пов'язаних зі стягненням грошової суми, при їх застосуванні завжди має місце відповідний правопоновлювальний організаційний (організаційно-майновий) ефект.

Обліково-інформаційна (сигналізаційна) функція адміністративно-господарських санкцій обумовлена тим, що їх застосування інформує про факт порушення законодавства і викликає необхідність прийняття адекватних заходів з боку як самого суб'єкта господарювання – порушника, так і з боку органів, які здійснюють функції організації, регулювання та управління господарською діяльністю у відповідній сфері.

Незважаючи на те, що ГК України офіційно кваліфікує адміністративно-господарські санкції як один із видів господарських санкцій – засобів господарсько-правової відповідальності учасників господарської діяльності, питання про правову природу цих санкцій в теорії продовжує залишатися дискусійним. Представники науки господарського права вважають зазначені санкції однією з форм (видів) господарсько-правової відповідальності⁹. Серед ряду науковців інших напрямів правознавства існує думка, що ці санкції слід віднести до заходів адміністративної відповідальності¹⁰, що доцільно розширити коло суб'єктів цієї відповідальності за рахунок юридичних осіб, відповідно змінивши адміністративне законодавство¹¹. Доречно зауважити, що реалізація подібної пропозиції потребувала би подолання істотних труднощів теоретичного і практичного характеру¹², про що свідчить, зокрема, й досвід окремих держав колишнього СРСР¹³.

Як уявляється, наявності думок про «негосподарський» характер адміністративно-господарських санкцій певною мірою сприяє не досить вдала редакція ч. 2 і ч. 3 ст. 217 ГК України, яка надає окремим авторам підстави стверджувати, що вказані санкції створюють окрему групу санкцій і не входять до числа господарських¹⁴. У зв'язку з цим, на нашу думку, ч. 2 ст. 217 ГК України слід викласти в такій редакції: «У сфері господарювання застосовуються такі види господарських санкцій: відшкодування збитків; штрафні санкції; оперативно-господарські санкції; адміністративно-господарські санкції», а ч. 3 вказаної статті слід виключити. Таким чином буде усунуто незрозумілу і необґрунтовану відмінність між різними видами господарських санкцій, що нині існує в ГК України.

Не вдаючись більш глибоко в означену дискусію, оскільки вона уявляється частиною фундаментальної дискусії щодо природи господарського права в цілому та співвідношення його з правом адміністративним і в силу цього виходить за межі цієї статті, вважаємо за доречне звернути увагу на таке. У теорії і практиці, як уявляється, правильніше виходити з офіційного, легального, закріпленого в ГК України положення про адміністративно-господарські санкції як один з видів господарських санкцій – засобів господарсько-правової відповідальності. Це положення знайшло адекватне обґрунтування і в теорії правового регулювання господарської діяльності. Як справедливо зазначає Е. Демський, ні загальні риси, ні ознаки, ні розгляд справ про порушення у сфері господарювання та притягнення до відповідальності в адміністративному порядку ще не означає, що адміністративно-господарські санкції належать до адміністративної відповідальності юридичних осіб. А використання законодавцем вже напрацьованих механізмів та юридичних режимів, апробованих практикою при застосуванні адміністративно-господарських санкцій, є правомірним, доцільним і економічно виправданим¹⁵.

Заслужує на увагу питання про види адміністративно-господарських санкцій. Характеризуючи ці санкції, О. М. Вінник поділяє їх у цілому на господарсько-організаційні та адміністративно-майнові залежно від характеру спрямування¹⁶. Підтримуючи по суті такий поділ, слід погодитися з висловленою в літературі думкою про певну некоректність термінологічного позначення цих видів і доцільність поділу зазначених санкцій за їх характером на організаційні (організаційно-правові), в яких явно превалує організаційний елемент, та майнові, з перевагою майнового елемента¹⁷. Тим більше, що саме такий поділ адміністративно-господарських санкцій – на організаційні та майнові вже використовується у відповідних наукових дослідженнях¹⁸.

Продовжуючи характеристику видів вказаних санкцій як засобів господарсько-правової відповідальності суб'єктів господарювання, слід зазначити, що перелік видів таких санкцій (ст. 239 ГК України) не є вичерпним. Інші їх види, підстави та порядок застосування встановлюються й іншими законодавчими актами. До інших таких санкцій належать, зокрема, примусовий поділ суб'єкта господарювання, що займає монополіне (домінуюче) становище на ринку, блокування цінних паперів відповідно до ст. 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» від 11 січня 2001 р., відсторонення керівництва від управління фінансовою установою та призначення тимчасової адміністрації відповідно до ст. ст. 46, 47 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 р., призначення тимчасового керуючого (адміністрації) відповідно до ст. 24 Закону України «Про електроенергетику» від 16 жовтня 1997 р., пеня відповідно до ст. 4 Закону України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті» від 23 вересня 1994 р. та інші.

Практика правового регулювання господарської діяльності вказує на наявність певних недоліків і проблемних питань у встановленні й застосуванні адміністративно-господарських санкцій. Спостерігається невідповідність норм окремих законів, які передбачають адміністративно-господарські санкції, основним положенням, що закріплені в ГК України. Зокрема, на порушення ст. 239 цього Кодексу, відповідно до якої зазначені санкції можуть встановлюватись лише законами, продовжує діяти низка норм спеціальних законодавчих актів, що були прийняті до введення в дію ГК України і допускають можливість встановлення адміністративно-господарських санкцій підзаконними актами, а також окремі Укази Президента України, якими встановлено адміністративно-господарські санкції¹⁹.

Така тенденція інколи спостерігається й у деяких підзаконних нормативно-правових актах, прийнятих після набуття чинності ГК України. Зокрема, має місце невідповідність ГК Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів та застосування санкцій, затверджених рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 16 жовтня 2012 р. № 1470. Ці Правила в цілому порушують вимоги ч. 2 ст. 238 ГК України щодо визначення порядку застосування адміністративно-господарських санкцій законодавчими актами.

Підсумовуючи викладене, вважається за доцільне ще раз підкреслити господарсько-правову природу адміністративно-господарських санкцій як заходів господарсько-правової відповідальності, спрямованих на утвердження суспільного господарського порядку в економіці, а також наголосити на необхідності дотримання закріплених у ГК України загальних положень їх встановлення й застосування. Подальші дослідження у цій сфері мають спрямовуватися, як уявляється, на вдосконалення правового регулювання адміністративно-господарських санкцій на базі ГК України, на активізацію використання цих санкцій як дійового засобу запобігання господарським правопорушенням, припинення таких правопорушень та усунення їх наслідків суб'єктами господарювання.

¹ *Хозяйственное право Украины : учеб. / под ред. А. С. Васильева, О. П. Подчерковного. – Х. : Одиссей, 2006. – С. 274.*

² *Шевченко Н. Понятие административно-хозяйственных санкций / Н. Шевченко // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 7. – С. 80–82; Щербина В. С. Адміністративно-господарські санкції організаційно-правового характеру: проблеми застосування / В. С. Щербина // Університетські наукові записки. – 2006. – № 1 (17). – С. 138–144; Татькова З. Ф. Відповідальність у формі застосування адміністративно-господарських санкцій / З. Ф. Татькова // Форум права. – 2011. – № 1. – С. 998–1007 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2011-1/11tzfagc.pdf> та ін.*

³ *Лук'янець Д. Про правову природу адміністративно-господарських санкцій / Д. Лук'янець // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 3. – С. 10–15; Рябченко О. П. Сутність адміністративно-господарських санкцій / О. П. Рябченко // Вісник Верховного Суду України. – 2009. – № 2. – С. 37–40 та ін.*

⁴ *Щербина В. Адміністративно-господарські санкції майнового характеру: проблеми застосування / В. Щербина // Вісник Академії правових наук України. – 2006. – № 2 (45). – С. 97.*

⁵ *Шевченко Н. Понятие административно-хозяйственных санкций / Н. Шевченко // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 7. – С. 82.*

⁶ *Віхров О. П. Організаційно-господарські правовідносини : моногр. / О. П. Віхров. – К. : Слово, 2008. – С. 341–345.*

⁷ *Вінник О. М. Господарське право: курс лекцій / О. М. Вінник. – К. : Атіка, 2004. – С. 333; Татькова З. Ф. Вказана праця. – С. 998–1007 та ін.*

⁸ *Ухвала господарського суду Київської області від 31 липня 2006 р. у справі № 254/16-2006 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/168293>*

⁹ *Господарське право: підруч. / за ред. О. П. Подчерковного. – Х. : Одиссей, 2010. – С. 341–342; Шевченко Н. Понятие административно-хозяйственных санкций / Н. Шевченко // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 7. – С. 81 та ін.*

¹⁰ *Денисенко О. В. Адміністративно-господарські санкції: проблеми, перспективи та шляхи подолання колізій при їх застосуванні / О. В. Денисенко // Вісник господарського судочинства. – 2010. – № 3. – С. 132; Рябченко О. П. Сутність адміністративно-господарських санкцій / О. П. Рябченко // Вісник Верховного Суду України. – 2009. – № 2. – С. 39 та ін.*

¹¹ *Герасименко Є. С. Питання реформування інституту адміністративної відповідальності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / Є. С. Герасименко. – К., 2000. – С. 8; Кротюк В. Фінансові санкції та адміністративна відповідальність: проблема співвідношення / В. Кротюк, А. Іоффе, Д. Лук'янець // Право України. – 2000. – № 5. – С. 29–32.*

¹² *Кравець В. Деякі теоретичні аспекти адміністративної відповідальності юридичних осіб / В. Кравець // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. – Одеса : Юрид. літ., 2001. – Вип. 12. – С. 270–273; Россинский Б. В. Некоторые вопросы совершенствования института административной ответственности юридических лиц / Б. В. Россинский // Административно-правовое регулирование экономических отношений: сб. науч. тр. ; под ред. И. Л. Бачило, Н. Ю. Хамановой – М. : ИГП РАН, 2001. – С. 174–181 та ін.*

¹³ Колпаков В. Досвід Росії і Казахстану щодо реформування законодавства про адміністративну відповідальність / В. Колпаков // Підприємство, господарство і право. – 2003. – № 11. – С. 44–47.

¹⁴ Юшина С. І. Адміністративно-господарські санкції та їх застосування в зовнішньоекономічній сфері / С. І. Юшина // Часопис Київського університету права. – 2010. – № 2. – С. 202.

¹⁵ Демський Е. Співвідношення адміністративної і господарської відповідальності / Е. Демський // Юридична Україна. – 2005. – № 9. – С. 24–29.

¹⁶ Вінник О. М. Вказана праця.

¹⁷ Віхров О. П. Вказана праця. – С. 273.

¹⁸ Щербина В. Адміністративно-господарські санкції майнового характеру: проблеми застосування / В. Щербина // Вісник Академії правових наук України. – 2006. – № 2 (45). – С. 97–106.; Щербина В. С. Адміністративно-господарські санкції організаційно-правового характеру: проблеми застосування / В. С. Щербина // Університетські наукові записки. – 2006. – № 1 (17). – С. 138–144 та ін.

¹⁹ Татькова З. Ф. Відповідальність у формі застосування адміністративно-господарських санкцій / З. Ф. Татькова // Форум права. – 2011. – № 1. – С. 998–1007.

Резюме

Віхрова І. О. Адміністративно-господарські санкції як заходи господарсько-правової відповідальності.

Адміністративно-господарські санкції розглядаються як заходи господарсько-правової відповідальності. Надаються аргументи на підтвердження господарсько-правової природи цих санкцій. Аналізуються основні специфічні риси, що виражають сутність адміністративно-господарських санкцій, сфера застосування цих санкцій, їх види та функції. Пропонується усунення відмінності між адміністративно-господарськими та іншими господарськими санкціями у ст. 217 Господарського кодексу України шляхом внесення змін до тексту цієї статті. Зазначається наявність недоліків і проблем у встановленні й застосуванні адміністративно-господарських санкцій, невідповідність норм окремих законів та підзаконних нормативно-правових актів загальним положенням Господарського кодексу України стосовно цих санкцій. Вносяться пропозиції щодо усунення цих недоліків.

Ключові слова: господарські відносини, господарсько-правова відповідальність, господарські санкції, адміністративно-господарські санкції, Господарський кодекс України.

Резюме

Віхрова І. А. Административно-хозяйственные санкции как меры хозяйственно-правовой ответственности.

Административно-хозяйственные санкции рассматриваются как меры хозяйственно-правовой ответственности. Предоставляются аргументы в подтверждение хозяйственно-правовой природы этих санкций. Анализируются основные специфические черты, выражающие сущность административно-хозяйственных санкций, сфера применения этих санкций, их виды и функции. Предлагается устранить различия между административно-хозяйственными и другими хозяйственными санкциями в ст. 217 Хозяйственного кодекса Украины путем внесения изменений в текст этой статьи. Отмечается наличие недостатков и проблем в установлении и применении административно-хозяйственных санкций, несоответствие норм отдельных законов и подзаконных нормативно-правовых актов общим положением Хозяйственного кодекса Украины относительно этих санкций. Вносятся предложения по устранению этих недостатков.

Ключевые слова: хозяйственные отношения, хозяйственно-правовая ответственность, хозяйственные санкции, административно-хозяйственные санкции, Хозяйственный кодекс Украины.

Summary

Vikhrova I. Administrative economic sanctions as a measure of economic and legal responsibility.

Administrative economic sanctions are considered as a measure of economic and legal responsibility. Cries arguments in support of economic and legal nature of these sanctions. Analyzes the main specific features, which express the essence of administrative sanctions, the scope of these sanctions, their types and functions. It is proposed to eliminate the distinction between administrative economic and other economic sanctions in Article 217 of the Commercial Code of Ukraine by amending the text of the article. There is the presence of flaws and problems in the establishment and application of administrative economic sanctions, the discrepancy between the rules of certain laws and normative acts to general provisions of the Commercial Code of Ukraine regarding these sanctions. Makes proposals to address these shortcomings.

Key words: economic relations, economic and legal responsibility, economic sanctions, administrative economic sanctions, the Economic Code of Ukraine.